Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 13 улиця Жулінського.

Письма примають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ: въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостврахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 87. Середа 17 (29) Цвѣтня 1891. Рôкъ I.

Голосъ учителѣвъ школъ середныхъ въ справѣ руского языка.

Органъ товариства учителѣвъ школъ середныхъ мужескихъ, подає справоздане зъ засѣданя самбôрско-стрыйско-дрогобицкого кружка учителѣвъ школъ середныхъ, на котрôмъ обговорювалась справа науки руского языка въ школахъ середныхъ. Справоздане се звучить:

„Кс. проф. Дембиньскій мотивувавъ въ красно и ядренно оброблено̂мъ рефератѣ свôй на попередныхъ зборахъ внесеный проєктъ, котрый звучить:

„Кружокъ ухвалює, щобы до выписôвъ польскихъ, признаценыхъ для клясъ высшихъ, додано, вôдповѣдно до поодинокихъ епохъ письменьства польского, якъ найядреннѣйше зложеный образъ вôдповѣдного вôддѣлу зъ письменьства руского, подаючи побôчь спису дѣлъ и змѣсту важнѣйшихъ зъ мѣжь нихъ, заразомъ короткй біоґрафічнй вѣдомости о самыхъ писателяхъ, такъ, щобы зъ того образу літературы рускои польска молодѣжь могла користати якъ у всхôднôй половинѣ краю, такъ и въ захôднôй“.

„Закимъ приступлено до дискусіи надъ тымъ внесенємъ, вôдчитавъ секретарь кружка, на жадане проф. Зиха, часть протоколу зъ попередного засѣданя, стоячу въ звязи зъ сею справою, а потôмъ забравъ голосъ директоръ самбôрскои ґімназіи д-ръ Кароль Петеленцъ и высказавъ пересвѣдчене, що безперечно всѣ годять ся зъ референтомъ, бо се єсть актъ справедливости, щобы братнй народы себе взаимно розумѣли, пôдмагали и шанували, — щобы спôзнавали зъ обохъ сторôнъ свои условія цивилізаційнй. Задля тои то причины дякує референтови, що порушивъ сесю справу.

„Проф. Зихъ розширивъ жадане референта и домагавъ ся обовязковои науки языка руского для польскои молодѣжи на всходѣ, и то не зъ выписôвъ польскихъ але рускихъ, и додавъ, що было бы то пожелане рôвножь и для школъ въ захôднôй части краю, наколи бы не истнували поважнй трудности рôзнои натуры. Выписôвъ польскихъ, котрй недано выдано, годѣ теперь доповняти прикладами зъ літературы рускои, що впрочôмъ, якъ бесѣдникъ гадає, и не на богато бы придало ся. Рѣчь сама была бы суха, не пôдперта практикою и самостôйною лектурою творôвъ въ оріґіналѣ. Протѣ вôнъ вносить, щобы у всхôднôй Галичинѣ молодѣжь польска брала науку языка руского обовязково, зарôвно зъ Русинами.

„Зô взгляду на те внѣсъ директоръ д-ръ Кароль Петеленцъ, „щобы языкъ рускій бувъ обовязковый вôдъ Снятина по Краковъ, але безъ гражданки и кирилицѣ, а то было бы лишь уступство формальне, котре допомагало бы за те самому змѣстови до бажаного значѣня“.

„Въ дискусіи забирали ще голосъ професоры Беднарскій, Лашкевичь и Стефановичь, а наконець самъ референтъ боронивъ свого внесеня въ его стилізаціи и перестерѣгавъ, що черезъ жаданя занадто великй, котрй можуть не перейти у людей державчихъ керму, вôдкладаєсь то, чого намъ потреба“.

Катастрофа въ фортѣ Браветта коло Риму.

Выбухъ пороховнѣ въ фортѣ Браветте, вôддалено̂мъ вôдъ Риму ледви на чотиры кільометры, єсть такъ величезною катастрофою, яка мабуть ще доси не лучила ся и хиба можна єи порôвнати зъ великимъ нещастємъ, яке въ давныхъ часахъ приключилось мѣсту Ляйденъ въ Голяндіи. Въ Римѣ и цѣлôй околици не можуть люде ще нинѣ опамятати ся по тôй катастрофѣ. Яка то была сила выбуху, можна собѣ представити, коли потрясенє воздуха было въ самôй першôй хвили такъ сильне, що кидало людьми и звѣрятами, хочь они были вôдъ мѣсця катастрофы на колька кільометрôвъ вôддаленй. На передмѣстю Риму, на Есквілінѣ, завалились всѣ домы, а мѣсто выглядає теперь якъ по яко̂мъ землетрясеню. Рѣдко лишь де остались двѣ або три стѣны при купѣ, а все звалилось и утворило лишь одну велику купу румовища, зъ пôдъ котрого тутъ и тамъ выглядають деякй меблѣ або одѣжь. Въ мѣсцяхъ, де остались стѣны, видко ще на нихъ образы святыхъ, а на помостѣ поперевертанй всѣлякй меблѣ.

Найбôльше потерпѣвъ Ватиканъ, котрый лежить найблизше до форту Бревеття. Въ приватнôй бібліотецѣ папскôй, въ Кустодіи и на королевскихъ сходахъ попукали всѣ вôкна пречудно мальованй и дѣла штуки великои вартости. Мѣжь иншими пукло такожь и вôкно зъ прекрасными малюнками, котре баварскій король Максиміліянъ дарувавъ бувъ папѣ Піеви IX. Въ церквѣ св. Петра попукали такожь всѣ вôкна, понищились фрески и порозпада-

---

Анонсъ, Реклама, Гумбуґъ.

(Конецъ).

Реклама капелюшника Ґеніна коштувала за оденъ разъ 562 зр. и певно была дорога, але въ нинѣшныхъ часахъ платять ся рекламы далеко дорожше, хочь правда, не вôдъ разу. Мы знали у Вѣдни фабриканта есенціи (вару) зъ лопухового корѣня противъ выпаданя волося, котрый выдававъ що року на рекламу для свого лѣку по 10 до 15 тысячѣвъ зр. Ще бôльше выдававъ вѣденьскій фабрикантъ солодовыхъ цукоркôвъ и солодового пива звѣстный Гофъ, але коли тамтой фабрикантъ стративъ цѣлый маєтокъ (бо его реклама была лишь простымъ гумбуґомъ), то Гофъ умираючи лишивъ своимъ сынамъ, міліоновый маєтокъ. Гофъ дививъ ся головно на то, щобы свои цукорки и своє пиво подати до ужитку корованымъ головамъ, коли ихъ кашель душивъ або болѣло горло, а вôдтакъ коли имъ полекшало (певно, що не вôдъ цукоркôвъ або пива, але таки зъ самои природы), то вôнъ старавъ ся дôстати вôдъ нихъ свѣдоцтво о добротѣ свого лѣку и дававъ заразъ то свѣдоцтво друковати по всѣхъ ґазетахъ, але вже не въ инсератахъ, а въ рубрици „Надôслане“, заразъ тамъ, де кôнчить ся часть ґазетна а повиннй бы вже зачинатись анонсы. Та рубрика впадає найперше и найлекше въ очи и длятого за ню платить ся въ двоє або и въ троє только, що за звычайный инсератъ. „Надôслане“ въ ґазетахъ служить отже звычайно для рекламы и не выходить вôдъ редакціи, лишь вôдъ посторонныхъ людей. Въ „Надôслано̂мъ“ можна неразъ читати якъ люде захвалюють свôй товаръ або свою роботу, величають єи, предкладають всѣлякй свѣдоцтва, примѣры и т. д. але всѣмъ тымъ похваламъ не треба дуже вѣрити, бо они бувають часто лишь шумными словами. Иногдѣ помѣщає редакція якусь рекламу и въ редакційнôй части ґазеты т. є. мѣжь новинками, въ части господарскôй и т. д., але тогдѣ бувае звычайно такъ, що хтось, хто бажає такои рекламы, або присылає редакціи свôй товаръ, щобы она сама переконала ся о его добротѣ, або запрошує когось зъ редакціи до себе и показує єму то, о чôмъ має бути написана реклама.

Буває и такъ, що для рекламы надають фабриканты своимъ товарамъ назвы вôдъ именъ славныхъ людей сучасныхъ. Сего способу розголосу уживають особливо часто фабриканты и торговельники бѣля и одежи. Такъ бували капелюхи Бісмарка и Ляскера, чоботы Наполеона, маємо вовнянй сорочки професора Єґера, а въ послѣдныхъ мѣсяцяхъ введено въ торговлю льнянне полотно Кнайпа (вôдъ имени священника зъ Баваріи, що лѣчить водою и написавъ о тôмъ лѣченю книжку). Купцѣ и фабриканты припускають и мають рацію, що знайдуть ся люде, котрй схотять повеличати ся, що ось то и они мають капелюхъ якъ Бісмаркъ, ковнірикъ якъ бувшій президентъ републіки французскои Ґреві и т. д., або що повѣрять въ хосенность сорочокъ, зробленыхъ пôсля указки якогось ученого. Сумне однакожь кидає свѣтло и на рекламуючихъ и на тыхъ, для котрыхъ реклама признацена, коли зважимо, що свого часу были появили ся у Вѣдни краватки Шенка, простого убійника, що убивъ бувъ для зыску колька бѣдныхъ дѣвчатъ!

Коли реклама робить великій розголосъ якись такимъ рѣчамъ, котрй мають лишь дуже малу вартôсть, приписує людямъ, ихъ роботѣ, ихъ вынаходамъ и т. д. такй прикметы, якихъ они нѣколи не мали, не мають и мати не можуть, то она стаєсь гумбуґомъ и переходить въ обманьство. Слово „гумбуґъ“ єсть анґлійского походженя, але зъ вôдки оно взяло ся и яке єсть первѣстне его значѣнє, то трудно сказати. Першій разъ появилось оно въ письмѣ около 1735 р. Кажуть, що оно пôйшло вôдъ мѣста Гамбурґа, зъ вôдки пôдчасъ воєнъ доходили до Анґліи часто неправдивй вѣсти. Здаєсь однакожь, що оно походить вôдъ анґлійского слова to hum, що значить „когось дурити“. Гумбуґомъ называемо отже кожду рекламу, котра має на цѣли пустити въ свѣтъ неправду и людей обдурити. Мѣсцемъ гумбуґу стала ся нинѣ головно Америка. Ось колька примѣрôвъ гумбуґу:

Оденъ американьскій фабрикантъ скла, мавъ у себе на складѣ богато синого скла, признаценого до будôвель. Коли того скла нѣхто не хотѣвъ купувати, пустивъ вôнъ въ ґазеты ось таку вѣсть: Одному ученому удалось выслѣдити, що одна часть промѣня сонця має таку прикмету, що вôдъ него перестає заразъ

лись муры и церковь треба було замкнути. Въ церквѣ св. Павла повырывало всѣ вôкна и дверѣ, поводлѣтали всѣ ґзимсы и поспадали статуѣ. Всѣ олтарѣ зруйнованй и пропало на завсѣгды богато дорогоцѣнныхъ предметôвъ середновѣчнои штуки.

Въ хвили, коли наставъ выбухъ, правивъ папа Левъ XIII. тиху службу Божу въ сослуженю численного духовеньства. Якъ разъ, коли папа пôдносивъ чашу зъ святыми дарами, роздавъ ся гукъ и затряслась земля. Папа задрожавъ, похитнувъ ся, але все таки удержавъ чашу въ рукахъ а пôддержаный достойниками церкви, стоявъ якійсь часъ якъ бы безъ памяти. Очевидно пригода, котрои прычины вôнъ не знавъ, зробила па нѣмъ велике враженѣе. Папа розплакавъ ся, але вôдтакъ вôдправивъ службу Божу и змѣненый до непôзнаня, вôдступивъ вôдтакъ вôдъ престола. Заразъ по тôмъ розôйшлась була поголоска, що папа занедужавъ небезпечно, але *Osservatore Romano* доносить, що папа єсть зовсѣмъ здоровъ.

Кôлька людей потерпѣло при сѣй катастрофѣ и що було еи причиною, доси ще не знати. Доси выдобуто зъ пôдъ розвалинъ около 80 убитыхъ и начислено 120 бôльше або менше тяжко раненыхъ. Часть сторожѣ войсковои спасла ся лишь въ наслѣдокъ притомности капітана Спаккамелѣ, котрый змѣркувавши небезпечнôсть, давъ заразъ знати, щобы всѣ утѣкали. Король выдавъ оногды дневный приказъ, въ котрôмъ пôдносить заслуги того капітана и высказує ему подяку. Спаккамеля єсть однымъ зъ найздôбнѣйшихъ офіцирôвъ вôдъ инжиніріи и вынахôдникомъ зелѣзныхъ фортôвъ, уживаныхъ въ Африцѣ.

Въ парляментѣ интерпелювано міністрôвъ о причину выбуху, але нѣхто не мôгъ сказати о нѣй нѣчого певного. Міністеръ войны заявивъ лишь, що въ пороховни було звышь пôвъ міліона фунтôвъ пороху. На пытанє пос. Джованелліого, длячого въ однôмъ мѣсци зложено тôлько пороху а не роздѣлено по другихъ фортахъ доокола столицѣ, не давъ міністеръ нѣякои вôдповѣди а лишь потѣшавъ тымъ, що то бувъ старый порохъ, котрого вже не можна було ужити до войны. На нову интерпеляцію вôдповѣвъ мін. Нікотера и мін. войны Поллю, що въ тôмъ выбуху не можна нѣякъ добачити чиєсь злобнои руки а здаєсь, що причиною катастрофы було то, що порохъ самъ зъ себе займивъ ся черезъ то, що лежавъ довшій часъ въ великôй масѣ на однôмъ мѣсци. Середъ ширшои публики єсть однакожь иншій поглядъ. Въ Италіи настала теперь загальна нужда, люде не мають роботы, нарôдъ загально збѣднѣвъ и зъ того настало въ цѣлôмъ краю велике невдоволенє, а ту ще и правительство взялось енерґічно до людей, особливо до робôтникôвъ, котрй хотять въ день першого мая робити великй демонстраціи. Кажуть отже, що то хтось изъ злобы пôдпаливъ пороховню, а то здаєсь тымъ бôльше имовѣрнымъ, що по цѣлôй Италіи волочить ся теперь богато людей, котрй пôдбурюють нарôдъ, бунтують войско и хотять замѣсть королевства, завести републику. Навѣть коли самъ король ѣхавъ на мѣсце катастрофы, то зъ помѣжь товпы вôдзывались голосы: Прочь зъ нимъ! Най жие република! Середъ товпы прийшло до бійки и поліція арештувала богато людей. Кажуть отже загально, що то анархісты пôдмінували фортъ Бревету и высадили его въ воздухъ.

Рада державна.

(7-ме засѣданє палаты послôвъ зъ дня 27. цвѣтня). На вчерашнôмъ засѣданю поставивъ пос. Менґеръ внесенє въ справѣ побираня податку консумційного вôдъ вина и вôдъ мяса зъ худобы рѣзанои въ Австріи, зъ выимкою замкненыхъ мѣсцевостей.

Опôсля радила палата дальше надъ внесенємъ пос. Гажка въ справѣ змѣны закона промыслового и новелѣ промысловои. Ґесманъ промавлявъ за можливо найбôльшимъ розширенємъ постановъ що до выпочинку недѣльного зъ увзглядненємъ мѣсцевыхъ обставинъ вѣроисповѣдныхъ.

Пос. Жакъ и Розеръ мотивували внесенє въ справѣ вôдшкодованя невинно обжалованыхъ. Внесенє се передано окремôй комісіи. Жакъ промавлявъ за внесенємъ о змѣнѣ поступованя карного въ справахъ прасовыхъ. Дотычне внесенє передано окремôй комісіи.

Пос. Ручка и товаришѣ, ставили внесенє въ справѣ змѣны закона о внѣшныхъ вôдносинахъ правныхъ католицкои церкви. — Шварцъ и товаришѣ интерпелювали ґр. Таффого въ справѣ прискореня вступныхъ робôтъ до ревізіи закона о батькôвщинахъ, а Барайтеръ и товаришѣ интерпелювали міністра торговлѣ въ справѣ участи въ выставѣ въ Чікаґо, та чи міністеръ призволить для сеи справы якій кредитъ додатковый. — Слѣдуюче засѣданє назначено на нинѣ.

Комісія адресова палаты панôвъ приняла одноголосно предложеный ґр. Фалькенгайномъ проєктъ адресы и выбрала одноголосно ґр. Фалькенгайна референтомъ.

Клюбъ сполученои лѣвицѣ подѣливъ ся на сѣмъ секцій въ цѣли обговорюваня приготовлюваня справъ, котрй мають бути предметомъ обрадъ палаты. Членамъ клюбу полишена свобода въ выборѣ секціи, до котрои мають належати. Секціи тй суть: 1) для справъ рôльничихъ; 2) для промыслу и справъ соціяльныхъ; 3) для шкôльництва; 4) для судôвництва и адміністраціи; 5) для реформы фінансовои и податкôвъ; 6) для політики мытовои и торговельнои; 7) для зелѣзниць и комунікацій. Всѣ секціи уконституовали ся и розпочали вже свои нарады.

Клюбъ молодоческій подѣливъ ся на пять секцій: фінансову, правничу, народноекономічну, політичну и шкôльну.

Переглядъ політичный.

Пôсля вѣденьскихъ ґазетъ буде Рада державна завтра т. є. 29 с. м. зъ причины рускихъ святъ закрыта у збере ся знову ажь дня 6 мая.

На послѣднôмъ засѣданю Рады мѣста Праги, подавъ бурмістръ до вѣдомости, що д-ръ Ріґеръ зложивъ мандатъ радного. Всѣ раднй, а такожь и молодо-ческй, вôддали Ріґерови честь повстанємъ зъ мѣсць. Рада ухвалила застановити ся надъ тымъ, якъ бы почтити д-ра Ріґера за его заслуги.

Пôсля *Budap. Corr.* веде ся теперь въ угорскôмъ міністерствѣ просвѣты и вѣроисповѣдань нарада и роблять ся студіи надъ перенесенємъ усѣдку архієпископа и примаса угорского зъ Остригомя до Будапешту. Коли проєктъ закона буде вже готовъ, то правительство предложить его угорскôй палатѣ послôвъ.

Въ справѣ скликаня вѣча урядникôвъ до Вѣдня для нарады и ухваленя петиціи до правительства о полѣпшенє долѣ урядникôвъ доносить *Sonn u. Montags Ztg.*, що гадку сю вже залишено и вѣча не буде. За то займе ся сею справою товариство урядникôвъ яко орґанъ до того покликаный и выготовить меморандумъ, котре вручить высшимъ властямъ и Радѣ державнôй.

Зъ вестфальскихъ и надреньскихъ провінцій въ Нѣмеччинѣ надходять знову дуже непокоячй вѣсти. Робôтники въ тамошныхъ копальняхъ вугля зачинають знову бунтувати ся. Оногды застановило тамъ всю роботу 15.000 робôтникôвъ. Властителѣ копалень не хотять

болѣти голова, вôдъ чого бы той бôль и не походивъ. Цѣла штука лишь въ тôмъ, щобы то промѣнє вôддѣлити вôдъ другого, котре не то, що нѣчого не помагає, але противно ще и шкодить. Але и то удалось ему дойти. Треба лишь свѣтло сонця пустити черезъ сине скло и сѣсти такъ, щобы свѣтло черезъ то скло падало на голову. Сине скло перепускає лишь помôчне промѣнє черезъ себе а всяке инше вôдъ него вôдбиває ся. И щожь скажете? До кôлькохъ днѣвъ зробивъ ся въ цѣлôмъ мѣстѣ величезный попытъ за скляными шибами. Незадовго не було майже дому, въ котрôмъ не було бы синого вôкна, або хочь бы одна синя шибка, пôдъ котрою хтось сидѣвъ чекаючи, чи не перестане его голова вôдъ неи болѣти. Фабрикантъ розпродавъ не лише все свое скло, але мусѣвъ ще и нове робити, ажь наконець люде пересвѣдчили ся, що то все бувъ лишь гумбуґъ.

По францусько-нѣмецкôй войнѣ въ 1871 р. оголосивъ бувъ якійсь американьскій лѣкарь — скажѣмъ Томзонъ бо имени его собѣ вже не пригадуємо — такій нѣбы фактъ: Вôнъ выпросивъ собѣ у президента французкои републики, Тіерса, двохъ злочинцѣвъ засудженыхъ на смерть, щобы зробити на нихъ пробу електричнои силы, пôдъ условієм, що коли та проба удасть ся и злочинцѣ будуть жити, то имъ не стане ся нѣчого, лишь не вôльно имъ буде проживати у Франціи. Тіерсъ приставъ на то. Томзонъ спустивъ кровъ тымъ злочинцямъ, намастивъ ихъ чимсь, а вôдтакъ вложивъ до печи и засушивъ. По трохъ мѣсяцяхъ выймивъ ихъ, закликавъ кôлькохъ здоровыхъ людей, пустивъ зъ нихъ кровь просто въ жилы засушеныхъ и уживъ силы електричнои. Показало ся, що оденъ зъ тыхъ засушеныхъ пôдъ вплывомъ силы електричнои оживъ, вставъ, ѣвъ, бувъ здоровъ и жиє десь може ще и нинѣ въ Швайцаріи; другому же нѣчо не помогло, бо мавъ серце обросле товщемъ, котрый ставъ гнити и серце вже було надпсувало ся. Томзонъ ставъ заразъ голосити: коли сила електрики може и умершихъ воскресити, то напевно може недужимъ помагати. И знову показало ся, що знайшло ся богато людей, котрй всему тому повѣрили, хочь то бувъ лишь гумбуґъ.

Якійсь хитрый промысловець оголосивъ, що вынайшовъ таку масть на порôстъ волося, що коли нею долоню помастити, то и на долони волосє выросте. Але знайшовъ ся заразъ и другій, котрый его перехитривъ. Вôнъ подавъ всѣмъ до вѣдомости, що масть его вынаходу єсть ще чудеснѣйша, бо коли вôнъ вôдтявъ якомусь псови конець хвоста а вôдтакъ той кôнчикъ намастивъ своєю мастею, то зъ того кôнчика вôдрôсъ цѣлый песъ!

Насуваєсь теперь пытанє: длячогожь помѣщають ґазеты всѣлякй анонсы, рекламы итд.? Се рѣчь проста. Ґазета за анонсы та рекламы (зъ выимкою хиба тыхъ, що мѣстять ся въ части редакційнôй) не бере на себе одвѣчальности, а яко орґанъ публичный єсть навѣть до якоись мѣры до того змушена принимати всѣлякй анонсы. Не вôльно ѣй хиба помѣщати анонсôвъ правомъ заказаныхъ. Часто и сама редакція не въ силѣ провѣрити або змѣркувати, чи якійсь анонсъ може бути шкôдливый для публики чи нѣ. Тутъ вже мусить сама публика бути осторожна и мѣркувати, що добре а що зле, що може бути а що нѣ, а найлѣпше не дуже вѣрити великимъ прихвалкамъ нѣ на торзѣ нѣ на папери.

На конець мусимо тутъ ще згадати и о помершôмъ дня 7 с. м. въ мѣстѣ Бріджпортъ въ пôвнôчнôй Америцѣ, Барнумѣ, котрого цѣлый свѣтъ инакше не называвъ, якъ лишь королемъ рекламы и батькомъ гумбуґу. Фінеасъ Тайльоръ Барнумъ родивъ ся въ 1810 р. Малымъ хлопцемъ пасъ худобу, вôдтакъ ходивъ трохи до школы, а коли научивъ ся читати и писати, то вже писавъ за грошѣ любовнй листы. Пôзнѣйше взявъ ся вôнъ до покутнои, писарки вôдтакъ заложивъ собѣ крамъ и въ 19-тôмъ роцѣ оженивъ ся зъ кравчинею Харитиною Галєтою; опôсля выдававъ ґазету, сидѣвъ 60 днѣвъ въ арештѣ, ажь наконець заложивъ собѣ въ Ню-Йорку гостинницю. Тутъ явила ся одного разу якась стара бабуся, невôльниця муринка, котра, якъ казали, жила вже 161 лѣтъ и була нянькою основателя Сполученыхъ Державъ пôвнôчнои Америки, Вашінґтона. Була то на око дѣйстно дуже стара невôльниця зъ запалыми очима, безъ зубôвъ, зъ покорчеными руками и довгими на 4 цалѣ нôгтями. Барнумови прийшло на гадку купити собѣ ту бабусю за пôвтретя тысяча зр. и показувати еи за грошѣ. Въ рôкъ познѣйше та бабуся померла а лѣкарѣ по еи костехъ познали, що она не була такъ стара, якъ то за-

робити робôтникамъ нѣякихъ уступокъ и положене стає чимъ разъ гôрше.

Сербскій міністеръ скарбу, Вуичь по тридневнôмъ побутѣ у Вѣдни, поѣхавъ до Петербурга, зъ вôдки правдоподôбно выѣде до Берлина. Зъ жерелъ достовѣрныхъ заручають, що подорожь міністра має лишень одну цѣль, а именно перевести найкористнѣйше конверсію сербского державного довгу, тому то хоче міністеръ лично стрѣтити ся зъ сферами фінансовыми въ Петербурзѣ и Берлинѣ. Єсли замѣры Вуича поведуть ся, тогдѣ сербска скупштина збере ся въ лѣтѣ на надзвычайну сесію, щобы ухвалити проектъ конверсіи.

Зъ Ґалацу доносять, що тамъ завязавъ ся „комітетъ болгарскій" пôдъ проводомъ звѣстного майора Бендерева. Кн. Ґаґаринъ именувавъ Бендерева инспекторомъ свого товариства пароходнои плавбы по Дунаю, зъ осѣдкомъ въ Ґалацу.

Новинки.

— Засѣдане краєвои комісіи промысловои скликавъ Маршалокъ краєвый, кн. Санґушко на день 4 н. ст. мая. На порядку дневнôмъ сего засѣданя стоить мѣжь иншимъ и справа орґанізаціи научнои робôтнѣ для выробôвъ зъ дерева „Гуцульскои спôлки" въ Коломыи. Референтомъ сеи справы єсть П. Вербицкій.

— Въ Жужели вôдбуде ся въ дняхъ 17, 18 и 19 мая місія духовна. Проповѣдати будуть два оо. Василіяне и два священики мірски епархіи львôвскои. Надѣяти ся, що по причинѣ довершеныхъ робôтъ въ поли, народъ доокрестный численно збере ся. Буде се перша місія, яка вôдбуде ся заходомъ товариства св. Павла.

— Въ Зарваници вôдспѣває мѣшаный хоръ селяньскій въ тамошнôй церквѣ въ пятницю о 4 год. по полудни при Божôмъ гробѣ псалмы Бортняньского, пôдъ проводомъ мѣсцевого учителя п. Дениса Крушельницкого Проґрама: 1. G-mol. Благообразный Іосифъ. — 2. C-mol Гласомъ моимъ ко Господу возвахъ. — 3. F-mol. Живый въ помощи Вышняго. — 4. D-mol. Вскую прискорбна єси душе моя? — 5. G-dur Блаженъ мужь бояй ся Господа. — 6. C-mol. Скажи ми Господи кончину мою. — 7. D-mol. Услыши Боже гласъ мой.

— Дарунокъ цѣсарскій — шпилька брилянтова, дарована Є. Вел. Цѣсаремъ п. Григорію Костецкому, селянинови въ Токôвъ, повѣта збараского, за жертвутаный Є. Величеству килимъ такъ выглядає: Довгота шпильки 9 центіметрôвъ; на вершку шпильки корона зъ брилянтôвъ, по надъ тымъ орелъ австрійскій, величины крейцаря, а на орлѣ двѣ буквы Ф. I., зложенѝ зъ брилянтôвъ; пôдъ буквами брилянтъ, бôльшій вôдъ зерна проса, зъ золотымъ хрестикомъ. Всѣхъ брилянтôвъ єсть 39 а шпилька изъ золота. Для переховку шпильки єсть скриночка зъ верху золочена, а въ серединѣ выложена бѣлымъ аксамитомъ, довготы 12 цент., ширины 5 цент.

— Бабы, якъ бабы, але 300 банокъ шкода! Въ Жорновôй коло Стрижова живъ собѣ господарь Клюска зъ жѣнкою та вже пôдрастаючими дѣтьми. Абы дѣтемъ дати якесь образоване приймивъ вôнъ до нихъ въ порозумѣню зъ жѣнкою якогось громадского писаря Людвика Полячека, котрый ставъ дѣтей учити зъ книжки. Але Полячекъ, видко умѣвъ не лишь учити читати, але и жѣнкамъ головы завертати, бо якъ ставъ коло панѣ Клюсковои ходити, то ажь бабѣ таки направду въ гововѣ перевернулось. Але Полячекови якось не на руку було сидѣти въ Жорновôй та кождои хвилѣ сподѣвати ся, що п. Клюска єму боки облатає або и кости въ нѣмъ поломить, и вôнъ подмовивъ Клюскову, щобы она присягла ся єго вѣрно любити та ѣхала зъ нимъ до Америки, де будуть жити щасливо и нѣхто не буде о нихъ нѣчого знати навѣть самъ Клюска не довѣдає ся. Отже дня 11 с. м. коли Клюска выбравъ ся въ дальшу фѣрманку забрала п. Клюскова изъ скринѣ 300 зр. та лишаючи дѣтей на Божу и людску опѣку пустилась зъ Полячекомъ въ дорогу до Америки. Бѣдный Клюска, вернувши домôвъ и довѣдавшись, що стало ся, давъ заразъ знати жандарменіи, котра зновъ телеґрафувала до Освѣтима, Бромы и Антвепіи, щобы тамъ такихъ то а такихъ людей придержати. Коли Клюску спитали чи дуже вôнъ свою жѣнку любить, що такъ за нею побиває ся сказавъ вôнъ чухраючись въ голову: Бабы, якъ бабы, пропу пана але 300 банокъ шкода.

— „Несамовита гербата". До „Дѣла" пишуть: Нашѝ пôдльвôвски селяне бодай на тôлько схôснували зъ близости столицѣ краю, що навчились вже пити каву и гербату. Осибливо-жь при нагодѣ якогось важнѣйшого „браку" родинного, якъ весѣля, хрестинъ, и т. д. має кожда гиздиня собѣ за обовязокъ чести — почастувати гостей своихъ однымъ зъ тыхъ „панскихъ" напиткôвъ. Такъ и богачка Февропа, справляючи поминки, наварила череватый варѣльникъ гербаты, та поналивавши у шкляницѣ, засолодивши цукромъ та пôдмастивши крѣпкимъ аракомъ, поставила передъ гостѣ. И якъ жежь була она щаслива, коли бачила, якъ гостеньки зъ правдивымъ уподобанємъ сербали той румяный нектаръ, балаґурячи собѣ весело. Але выпивши по однôй склянцѣ, гостѣ якось посоловѣли стали сонными, ба далѣ оденъ за другимъ клонить голову на стôлъ тай за хвильку розлягаєсь у свѣтлици загальне храпане якъ у твердôмъ снѣ. Затревоженый господарь, що першій зарнимѣтивъ тоту несподѣвану соннôсть гостей, кличе жѣнку, а тая ажь руками сплеснула, побачивши таке диво, та ино крикнула: „Моижь вы гостеньки любѝ, та щожь вамъ такого. що вы не обзываєтесь до мене?" Но отямившись зъ першого переляку, метнулась до полицѣ, зъ вôдки взяла гербату, та ажь теперь ѣй стало все ясно: ось бо пачка гербаты лежала не надпочата, а за тоє въ варѣльнику выварилась цѣла пачка велика тютюну, котру собѣ тамъ положивъ бувъ господарь, а кухарка на борзѣ ухопила єи замѣсть гербаты та й тымъ выварomъ нікотины такъ солодку дрѣмоту навела на гостѣ.

...гально говорили. Барнума прозвали тогды гумбуґомъ, але єму то було байдуже, бо вôнъ вже збивъ собѣ бувъ грошѣ. Опосля купивъ вôнъ собѣ циркъ и ѣздивъ свѣтами, ажь въ 1842 р. заложивъ собѣ въ Ню-Йорку музей, котрый набивъ всѣлякими цѣкавыми рѣчами. Були тамъ: ученѝ псы; блохи въ хомутахъ, що вôзокъ тягнули; велиты и карлики, образы, панорамы, Индіяне зъ червоною шкôрою, бѣлѝ люде зъ червоными очима (альбіносы) — словомъ, всѣляка всячина. На музею повывѣшувавъ хоругви и образы, уставивъ передъ нимъ банду и тымъ способомъ робивъ собѣ рекляму. Що лишь мôгъ, то робивъ, щобы люде о нѣмъ говорили и ґазеты писали Въ мѣстѣ Аннаполісъ зробивъ бувъ зъ него єго товаришь убійника якоись молодои женщины и люде на улици мало Барнума не убили, а то все було лишь на то, щобы ґазеты мали що о Барнумѣ писати. Въ 1843 р. закупивъ вôнъ бувъ стадо буйволôвъ. наймивъ въ Бостонѣ мѣсце, до котрого треба було поромомъ перевозити ся и казавъ, що буде тамъ за дармо показувати гонитву буйволôвъ. Зôйшло ся 24 тысячѣвъ людей и нѣхто того навѣть не догадувавъ ся, що Барнумъ за самъ перевôзъ заробивъ величезнѝ грошѣ. Музей Барнума кôлька разôвъ бувъ выгорѣвъ, але вôнъ все таки доробивъ ся на ново гроша и умираючи лишивъ міліоновый маєтокъ.

Штука, наука и література.

— *Зорѣ*, илюстрованого літературно-наукового письма для родинъ выйшло вчера ч. 8 и мѣститъ въ собѣ: Навѣжена, повѣсть Ивана Левицкого (Дальше); Не вмре поезія, стишокъ В. Самойленка; Выборець, оповѣдане Наталіи Кобриньскои (Конець); Старому кобзареви, В. Ст. Александрову на єго акростихъ „Украина"! стишокъ Цезара Бѣлила; Мартинъ Боруля, комедія въ 5 хъ дѣяхъ Карпенка-Карого (Дальше); Исторія літературы рускои, написавъ Ом. Огоновскій; Періодъ новый. Б. Проза, (13 Панасъ Мирный), (Дальше); Марія Садовска (Посмертна згадка) М. Комара; Шевченковый роковины; Щира подяка любымъ Краянамъ, Л. Глѣбова; Література и штука (Дрôбнѝ вѣсти, Нове повне выдане творôвъ Т. Шевченка, Исторія літературы рускои Василя Лукича); Илюстрована Украина, Живописное Обозрѣніе зъ р. 1891; „Звѣзда" зъ р. 1890 (А. Кримского); Театръ (Трупа Саксаганьского въ Одесѣ (Конець буде); Бібліоґрафія (Подає Василь Лукичь); Важнѣйшій матеріялъ літературный по періодичныхъ выданяхъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

Львôвъ: пшениця 8·50 до 9·05, жито 6·25 до 6·60; ячмѣнь 5·50 до 6·40; овесъ 6·65 до 7·10; рѣпакъ 11·— до 12·10; горохъ 6·— до 10·75; выка —.— до —.—; льнянка —.— до —.—; конюшина червона 42·— до 52·—; бѣла —.— до —.— зр. шведска —.— до —.—; Хмѣль —.— до —.— зр. за 50 кільо мѣсце Львôвъ. Оковита готова за 10.000 літрôвъ —.— до —.— мѣсце Львôвъ.

Тернопôль: пшениця 8·25 до 8·80; жито 5·90 до 6.45; ячмѣнь 5.25 до 7.—; овесъ 5·80 до 6.70; горохъ 6·— до 10·—; выка —.— до —.—; рѣпакъ 11·— до 12·—; льнянка —.— до —.—; конюшина червона 41·— до 48·— бѣла —·— до —·— шведска —.— до —.—.

Торгъ вѣденьскій зъ 27 цвѣтня. Пригнано 2953штукъ выпасовыхъ, 756 худыхъ; зъ того галицкихъ 572 выпасовыхъ а 31 худыхъ, буковиньскихъ 32 штукъ выпас. Торгъ бувъ досыть оживленый, цѣна пôднесла ся о 1½ зр. За галицкѝ волы выпасовѝ плачено: за найлѣпшѝ 58·—59 зр. послѣднѣйшѝ 53·—57; за угорскѝ 59·—62 и 52·—58; за коровы 23·—32; за стадники 25·—35 зр. живои ваги. За худѝ плачено по 14 до 107 за штуку.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Парижь, 28 цвѣтня. Пос. Баслі поставивъ въ парляментѣ внесене, щобы часъ роботы назначено на 8 годинъ, пôдъ карою вязницѣ для тыхъ, котрѝ бы противъ того дѣлали. — Судъ присяжныхъ въ департаментѣ Секваны засудивъ заочно двохъ анархістôвъ на 2 роки вязницѣ и 3000 франкôвъ грошевои кары за оголошене вôдозвъ, взываючихъ до убійства, пôдпалюваня и рабунку.

Берлинъ 28 цвѣтня. Приѣхавъ тутъ шефъ австрійского штабу ґенерального бар. Бекъ зъ депутацією полку им. Мольткого; на двôрци повитавъ єго войсковый аташе Штайнінґеръ.

Мѣстекъ 28 цвѣтня. Въ витковицкôмъ горнѣ добуло ся розтоплене зелѣзо черезъ муръ и въ наслѣдокъ того наставъ выбухъ въ котрôмъ троє людей погибло а двоє єсть тяжко пораненыхъ.

Бѣлградъ, 28 цвѣтня. Нинѣ має приѣхати гр. Гуніяді, стрый короля Александра, якъ кажуть, въ тôй цѣли, щобы наклонити королеву Наталію, абы она добровôльно выѣхала зъ Сербіи.

Парижь, 28 цвѣтня. Французскій посолъ въ Петербурзѣ подавъ ся до дімісіи зô взглядôвъ родинныхъ. Мін. Фрейсіне принимавъ сенаторôвъ и послôвъ зъ департаменту Бушь ді Ронъ, котрѝ вручили єму протестъ противъ ухвалъ комісіи мытовои. Мін. Ґійо розпорядивъ зô взглядôвъ на безпечнôсть, щобы машиністы на желизницяхъ и грубники не довше робили службу, якъ 12 годинъ на добу.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрî частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

АПТЕКА ПÔДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручае:

Знаменитî средства до консервованя зубôвъ и ясель и удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именно

Порошокъ до зубôвъ салициловый и зъ руты надае зубамъ снѣжну бѣлость и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода анатеринова, настôй на зѣляхъ антисептичныхъ, а также и **вода салицилова**, котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усувае зъ неи непріятный смакъ, а также забеспечуе ясла передъ всѣми **слабостями**.

Ветяжки и аксамітки.

ГАФТЫ И ПРИБОРЫ ДО ГАФТÔВЪ

Потребы до кравецтва

ПАРАСОЛѢ

и Калоши россійскî

поручае найдешевше

НИКОЛАЙ ЛЮДВИКЪ

у Львовѣ, улиця Галицка ч. 14.

Перфумы и мыла. Цераты на меблѣ.

Горсеты французкî.

ДÔМЪ БАНКОВЫЙ

и КОНТОРА ВЫМѢНЫ

Ґольдстерна и Левенгерца

набувають и спродають всѣ ефекта и монеты по найдокладнѣйшôмъ курсѣ деннôмъ.

Замовленя зъ провінціи выконуемо точно безъ дочисленя провизіи.

Львôвъ, ул. Гетманьска ч. 10.

Мешканьцѣ Львова!

можуть хосnувати ся знаменитымъ вынаходкомъ

проф. Сокєльета

МОЛОКО

стерилизоване

пôсля методы того професора, есть найлѣпшимъ зъ штучныхъ кормôвъ для немовлятъ и заступае цѣлкомъ кормъ грудный.

Дѣти, скормленî тымъ молокомъ не слабують на жаднî слабости жолудковî або кишковî и въ загалѣ не пôдлягають такъ легко слабостямъ.

Цѣна мѣсячного кормленя 180 фляшокъ 7 зл.

Молоко коштуе найменше два разы тôлько.

Проспекта и поясненя даромъ. Замовленя пріймае

Контора Льеопольда Литыньского,

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14 (побôчь Центральнои Каварнѣ

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикарь у Львовѣ улиця Жолкôвска (коло заставы),

поручае выпробованî и за скуточнî узнанî

Пигулки зъ Гуаяколемъ

знаменитî въ недугахъ грудныхъ, яко презерватива наколи зайде обава сухôтъ, также въ початкахъ хоробы радикально убиваючî бактеріи. — Цѣна пуделка 1 злр. (Зô способомъ ужитя.)

EXCELSIOR

Средство дуже цѣнене у всѣхъ гостцевихъ терпѣняхъ именно застарѣлыхъ, объявляючихъ ся ломаньемъ костей и т. п.

Велике число узнань и подякъ, позваляе менѣ запоручити, що дешеве се домове средство лѣчить всякî, хотьбы застарѣлî зъ давныхъ лѣтъ ревматизми.

Цѣна фляшки 60 кр. в. а. (зô способомъ ужитя.)

Подяка. Вêч. п. Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйшî слова подяки за Вашъ дѣйстно чудесный *Excelsior*. Страшнî терпѣня, якî выдержавъ я зъ кождою змѣною воздуха, довгî лѣта треваючî болѣ въ костяхъ ногъ, котрымъ нѣ одна сѣрчана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою ôднятî, по натертю кôлькохъ фляшокъ „**Excelsior**“-а. — Вдячнôсть моя для Васъ Пане тревати буде якъ довго жити буду, а першимъ еи ôдгомономъ най будуть тî слова моеи подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891.

Антоній Гордыньскій.

Щоденна експедиція на провинцію за побраньемъ почтовымъ.

Прошу адресовати **В. Виткевичь,** аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

Всякого рода

ВИНА

лѣчничî

достати можна кождого часу въ конторѣ

Льеопольда Литыньского

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14.

!! Даромъ !!

и оплачено высылаю мôй цѣнникъ **Суконъ** мужескихъ зъ поученьемъ якъ мае ся самому собѣ брати мѣру — **сукно власного выробу**. Взоры и моднî картоны. Наймоднѣйше, найтревальше и найдешевше.

Цѣлковитî убраня, менжиковы, пальтоты лѣтнî зъ сукна и шевіоту ôдъ 10 зр. и высше. Поручательство въ тôмъ, що не ôдповѣднî рѣчи принимаю назадъ.

Агенты всюда пошукованî.

Фабрика суконъ мужескихъ.

KAROL BEER, Troppau, öster. Schlesien,

Яковъ Федеръ

мѣскій лѣкарь и акушеръ

бувшій секундаріюшь общого шпиталя у Львовѣ, осѣвши въ **Устю зеленôмъ**, лѣчить всякî слабости въ кругъ медицины и хирургіи входячî.

КАЛЕНДАРЬ ЗДОРОВЛЯ

на рôкъ 1891,

выданый въ польскôмъ языцѣ мѣстить календаріюмъ греческе и латиньске, богато илюстрованый, повенъ цѣкавыхъ розправъ, дотычачихъ збереженя здоровля, посылае

ЛЬЕОПОЛЬДЪ ЛЕТЫНЬСКІЙ,

у Львовѣ, Валова 14,

franco за надосланьемъ **50** кр. а- в.

Можна тоже набути кождого часу всякî

вина лѣчничî.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.